

STILLE NU

Viveca Sten

STILLE NU

OVERSAT AF
Ellen Boen

Rosinante

Stille nu

er oversat fra svensk af Ellen Boen efter

I de lugnaste vatten

Copyright © Viveca Sten, 2008

Originaludgaven er udsendt af Forum, Stockholm, 2008

Denne udgave: © Rosinante/ROSINANTE&CO

Published by agreement with Bonnier Group Agency

1. udgave, 1. oplag 2009

Omslag: Anne Kragelund

Sat med Minion hos Christensen Graftsik

og trykt hos Narayana Press, Gylling

ISBN 978-87-638-1006-7

Printed in Denmark 2009

Enhver kopiering fra denne bog må kun ske efter reglerne i lov
om ophavsret af 14. juni 1995 med senere ændringer.

Rosinante er et forlag i ROSINANTE&CO
Købmagergade 62, 4. | Postboks 2252 | 1019 København K
www.rosinante-co.dk | www.rosinante.dk

Til min tapre mor

Prolog

Der var helt stille, så fredfyldt, som der kun er om vinteren, når skærgården tilhører den fastboende befolkning, og sommerens støjende gæster endnu ikke har taget øerne i besiddelse.

Vandet var blankt og mørkt, vinterens kulde hvilede tungt på overfladen. På klippeskærene lå spredte snepletter, der endnu ikke var tøet. Nogle skalleslugere aftegnede sig som prikker mod himlen, og solen hang stadig lavt i horisonten.

»Hjælp mig,« råbte han. »For guds skyld, hjælp mig.«

Rebet, der blev kastet ud til ham, var bundet som en løkke, og nede i det iskolde vand trak han den fumlene over kroppen.

»Træk mig op,« gispede han og greb ud efter kanten af båden med fingre, der allerede var begyndt at blive stive i kulden.

Da ankeret, som rebet var fæstet til, blev kastet ud over rælingen, virkede han mest af alt overrasket, som om han ikke forstod, at dets vægt meget snart ville trække ham til bunds.

At han kun havde nogle få sekunder tilbage at leve i, før hans krop ville følge efter den tunge jernklump.

Det sidste, man kunne se, var hånden, der brød vandoverfladen, viklet ind i fiskegarnet. Så lukkede vandet sig igen med et knap hørligt suk.

Herefter hørtes kun lyden af motoren, da båden langsomt vendte om og igen satte kurs mod havnen.

Mandag, første uge

KAPITEL 1

»Kom her, Pixie, kom her!«

Manden kiggede irriteret efter grævlingehunden, der spænedede hen ad stranden. Hunden havde ganske vist været lukket inde på båden i flere dage, men lidt disciplin burde den da have. Den skulle egentlig holdes i snor, for om sommeren var løsgående hunde ikke tilladt på Sandhamn i Stockholms skærgård, men han kunne ikke nænne at følge påbuddet, når hunden nu var så lykkelig over at kunne løbe frit omkring.

For øvrigt var der næsten ingen mennesker på stranden så tidligt om morgenen. Beboerne i de få huse nede ved vandet var dårlig nok vågnet, og stilheden blev kun brudt af mågernes skrig. Luften var klar og frisk, og nattens regn gav alting et nyvasket skær. Solen varmede allerede og bebudede endnu en strålende dag.

Sandet var hårdt pakket og behageligt at gå på. De lavtvoksende fyrretræer måtte vige pladsen for marehalm og malurt iblandet klynger af gule strandblomster i fuldt flor. Spredte totter af tang var skyllet op i vandkanten, og ude i nærheden af Falkenskär var en enlig, morgenfrisk sejlbåd på vej mod øst.

Hvor var den forbandede hund nu blevet af?

Han fulgte lyden af dens gøen. Kræet gav ophidset hals, og den lille hale logrede ivrigt fra side til side. Den stod ved en klippe og snusede til noget, men han kunne ikke se, hvad det var. Han gik derhen for at kigge og registrerede en ubehagelig lugt, og da han kom nærmere, forvandlede lugten sig til en sur og kvælende stank af ilddelugtende dunster, der næsten tog vejret fra ham.

På jorden lå der noget, som lignede en bunke gamle klude.

Han bukkede sig ned for at jage hunden væk og så, at det var et gammelt fiskegarn fyldt med vandplanter. Pludselig gik det op for ham, hvad han kiggede på.

Fiskegarnet endte i to bare fødder, som begge manglede flere tæer. Kun knoglerne stak frem af det, der var tilbage af den indskrumpede, grønlig hud.

Brækrefleksen meldte sig øjeblikkelig, og før han nåede at reagere, vendte mavesækken vrangen ud på sig selv, og en strøm af lyserødt opkast væltede ud af ham. Det sprøjtede ned på hans sko, men han ænsede det ikke.

Da han igen kunne stå oprejst, tog han lidt havvand for at skylle munden. Så fandt han sin mobiltelefon frem og tastede nummeret til alarmcentralen.

KAPITEL 2

Kriminalassistent Thomas Andreasson glædede sig virkelig til ferien. Fire uger i sommerhuset på Harö i Stockholms skærgård. Morgendukkerter. Padle i kajak. Grille. Tage et smut til Sandhamn og besøge gudsønnen.

Thomas Andreasson foretrak en sen ferie, vandet var varmere, vejret som regel bedre, men her lige efter midsommer var det svært ikke at drømme sig væk fra byen og ud til skærgården.

Han havde haft rigeligt at se til, siden han året før var blevet ansat i Nackapolitiets kriminalafdeling. Der havde været meget at lære, selvom han havde været politimand i fjorten år, heraf de sidste otte ved kystvagten.

Der havde han ført de fleste af de fartøjer, kystvagten rådede over, fra orlogsskib 90 til Skerfe-både og RIB-speedbåde, og han kendte skærgården som sin egen bukselomme. Han vidste præcis, hvor de ikke afmærkede grunde lå, og hvilke af dem der var specielt farlige ved lavvande.

Som kystbetjent havde han set en hel del og måttet lægge øre til mange fantastiske forklaringer på, hvorfor visse bådførere sejlede, som de gjorde, ikke mindst når det drejede sig om berusede sådanne.

Han havde taget sig af alt fra stjalne fartøjer og hærværk til vildfarne udlændinge og teenagere, der var strandet i skærgården. Lokalbefolkningen klagede med jævne mellemrum over, at folk bedrev ulovligt fiskeri på privat område, men kystvagten kunne ikke gøre meget andet end at vende det blinde øje til, når fiskevandets retmæssige ejer beslaglagde de ureglementerede fiskegarn som kompensation.

I det store og hele havde han trivedes storartet, og hvis det ikke havde været, fordi de ventede hans lille Emily, havde han nok aldrig overvejet at søge en stilling på land som kriminalassistent.

Bagefter, da hans verden styrtede i grus, havde han ikke haft kræfter til at søge væk. Det havde været en kamp bare at overleve én dag ad gangen.

Men tempoet hos Nackapolitiet var højt og intens, og han fandt sig overraskende godt til rette med den nye arbejdsform, selvom han nu og da, specielt i sommersæsonen, længtes efter friheden som kystbetjent ude i skærgården.

Margit Grankvist, kollega og betragteligt mere erfaren som kriminalassistent, stak sit kortklippede hoved indenfor og afbrød hans tanker.

»Thomas, vi skal ind til Den Gamle. Man har fundet et lig på Sandhamn.«

Thomas kiggede op.

Den Gamle betød chefen for Nackapolitiets kriminalafdeling, Göran Persson, navnebror til statsministeren, en kendsgerning, der bestemt ikke huede ham. Han gjorde et stort nummer ud af at påpege, at hans politiske præferencer ikke nødvendigvis stemte overens med statsministerens. Han ønskede dog ikke at komme nærmere ind på, hvad disse præferencer var, og eftersom han desuden havde en statur, der i mangt og meget mindede om landsfaderens, udviste han en overordentlig mådeholden entusiasme for de sammenligninger, hans velvillige kolleger slyngede om sig med.

Han var en politimand af den gamle skole, indadvendt og fåmælt, men han skabte en god stemning på arbejdspladsen og var vellidt af kollegerne. Han var omhyggelig og vidende og meget, meget erfaren.

Da Thomas kom ind på Den Gamles kontor, havde Margit allerede bænket sig med en af sine utallige kopper kaffe. Afdelingens kaffeautomat udspyede et fluidum, der kunne tage livet af det meste, en veritabel rottegift var det, og det var ubegribeligt, hvordan Margit kunne indtage så store mængder. Selv var han for første gang i sit liv gået over til regelmæssig tedrinking.

»Man har altså fundet en død mand på nordvestkysten af Sand-

hamn,« sagde Den Gamle. »Liget er tydeligvis i en ret slem forfatning og har formentlig ligget i vandet et godt stykke tid.«

Margit noterede noget på sin blok, før hun så op.

»Hvem fandt ham?«

»En stakkels lystsejler. Fyren er tydeligvis temmelig rystet, for det var ikke noget kønt syn. Han slog alarm for godt en time siden, lidt i syv i morges. Han var ude at luften sin hund, da han mere eller mindre snublede over liget.«

»Har man mistanke om mord?« spurgte Thomas, mens han fandt sin egen notesblok frem. »Er der tegn på vold?«

»Det er for tidligt at sige. Liget var åbenbart viklet ind i et fiskegarn af en slags. Kystvagten er i hvert fald på vej derhen for at undersøge sagen, og der er gjort anstalter til at bjærge liget.«

Den Gamle kiggede sigende på Thomas. »Du har et hus på Harö, så vidt jeg husker. Er øen ikke nabo til Sandhamn?«

Thomas nikkede.

»Der er ti-femten minutters sejlads mellem øerne.«

»Glimrende. Du er stedkendt, så tag ud til Sandhamn og kig på det. Du kan jo samtidig benytte anledningen til at hilse på dine gamle venner i kystvagten.«

Et finurligt smil spillede om kriminalinspektørens læber.

»Er der noget, som taler for at iværksætte en drabsefterforskning?« spurgte Thomas med et blik på Den Gamle.

»Indtil videre betragter vi det som et dødsfald med ukendt årsag. Hvis det ender med en drabsefterforskning, bliver Margit sat til at lede den, men foreløbig synes jeg, at du skal tage dig af sagen.«

»Det passer mig fortrinligt,« sagde Margit. »Jeg er ved at drukne i rapporter, der skal være klar inden ferien, så du skal være velkommen!«

Hun nikkede ivrigt for at understrege sine ord, og det var tydeligt, at nedtællingen til ferien var gået i gang. Kun et par dages papirarbejde endnu, så ventede friheden i form af et lejet sommerhus på Vestkysten og fire uger sammen med familien.

Den Gamle kiggede på sit ur.

»Jeg har talt med politihelikopteren. Den er stadig i byen, så de kan samle dig og teknikerne op om tyve minutter. Du skal bare tage ned til helikopterplatformen ved Slussen. Du kan få et lift tilbage med kystvagten. Eller tage Waxholmfærgen.« Det sidste tilføjede han med et smørret grin.

»Det passer mig fint,« sagde Thomas og smilede. »Jeg er altid parat til en helikoptertur.«

Den Gamle rejste sig for at markere, at briefinggen var overstået.

»Jamen så er det på plads. Giv lyd fra dig, når du kommer tilbage, så jeg kan få et indtryk af situationen.«

Han standsede op henne ved døren og kløede sig på hagen.

»Og Thomas, træd lige lidt varsomt derude. Det er højsommer og turistsæson, og vi vil ikke have en masse ophidsede sommergæster og journalister til at rende og snage i det her. Du ved jo, hvordan formiddagsbladene er. De vil hellere end gerne skifte deres sommertrætte sexråd ud med spekulationer om et skærgårdsmord.«

Margit smilede opmuntrende til Thomas.

»Det her skal du nok klare. Ring endelig til mig, hvis du har spørgsmål, og husk nu ikke at drage nogen slutninger, før teknikerne har kigget på det.«

Thomas tog sin læderjakke på, som han altid gik med uanset vejret.

»Tror du, at helikopteren kan sætte mig af på Harö, når vi er færdige?« spurgte han på vej ud.

»Sikkert. Hvis regeringsflyet kunne flyve Thomas Bodström ned til en solskinsferie i Grækenland, kan Stockholmspolitiet vel også flyve Thomas Andreasson ud til hans sommerhus.«

Den Gamle grinede fornøjet over sin kvikke bemærkning.

Margit rystede på hovedet, men måtte dog trække på smilebåndet. »Vi høres ved i eftermiddag. Hils ude i skærgården.«

Hun løftede hånden til farvel.

KAPITEL 3

»Hallo.«

Nora Linde tog helt automatisk mobilen og svarede, før det gik op for hende, at det var telefonvækningen, hun hørte, og at der ikke blev ringet til hende. Hun havde ganske vist et glimrende vækkeur, men det var nemmere at bruge mobilen, så den måtte lægge krop til to funktioner. Nora strakte sig, vendte sig om og betragtede sin mand i den anden side af sengen.

Henrik sov tungt som et barn, og Nora misundte ham hans evne til at kunne sove fra hvad som helst. Det eneste, der vækkede ham, var hospitalets personsøger – den fik ham til at vågne øjeblikkelig.

Han havde ikke forandret sig meget, siden de giftede sig for snart tolv år siden. Mørkebrunt hår, stærke mave- og armmuskler efter årevis med kapsejlad, følsomme lægehænder med smukke, lange fingre. Nora misundte ikke Henrik hans flotte profil med den elegante, næsten klassiske græske næse, men mente derimod, at den var spildt på en mand. Det plejede hun i det mindste at trøste sig selv med, da hendes egen næse var alt for kort og stumpet efter hendes smag. Henriks mørke hår havde fået nogle grå stænk, en påmindelse om, at han lige var fyldt syvogtredive ligesom hun selv.

Mobilen brummede igen.

Nora sukkede. At stå op kvart i otte fra mandag til fredag var ikke helt, hvad hun ville kalde ferie, men havde man børn på en ø som Sandhamn, så gik de til svømning, og de måtte møde op på de tidspunkter, der blev tilbudt.

Med en gaben tog hun morgenkåben på og luntede ind i børneværelset. Simon, der var seks år, lå i en underlig foroverbøjet stilling med hovedet boret dybt ned i puden, og det var nærmest et under, at han overhovedet kunne trække vejret.

Adam, der lige var fyldt ti, havde sparket dynen af sig og lå på

tværs af sengen. Hans hvidgule hår var fugtigt af sved og krøllede en smule i nakken.

Begge sov dybt.

Simons svømmetime begyndte klokken ni, og Adams halv elleve, så hun kunne lige præcis nå hjem med Simon og sørge for, at Adam fik sig noget morgenmad, før det var tid for ham at cykle af sted.

Perfekt timing, med andre ord.

Hun ville sikkert savne samværet med de andre mødre og fædre, når Simon blev så stor, at også han kunne cykle derhen alene. Det var faktisk ganske hyggeligt at sidde der ved bassinkanten og sludre med hinanden, mens børnene trænede deres svømmetag.

Hun havde desuden selv gået til svømning sammen med mange af forældrene som barn og kendte de fleste af dem. Dengang havde man ikke haft noget opvarmet bassin og en sauna, hvor man kunne varme sig bagefter. Næ, man gik rystende af kulde i vandet ude ved Fläskberget, der var den strand på øens nordside, hvor svømmeundervisningen fandt sted, før friluftsbadet blev opført.

Hun kunne stadig huske, hvor gudsjammerligt koldt det havde været, men hun havde taget sine svømmemærker i seksten grader varmt vand, og hun havde dem stadig liggende et sted. Formodentlig hjemme hos sine forældre, der boede blot nogle hundrede meter væk.

Nora gik ud på badeværelset for at gøre sig klar og granskede søvnigt sit spejlbillede, mens hun børstede tænder. Pjusket, rødblondt hår i pagefrisure. Stumpnæse. Grå øjne. Veltrænet krop, drenget, ville nogle måske sige.

Hun var ganske godt tilfreds med sit udseende, i hvert fald det meste. Hun var frem for alt glad for sine lange, stærke ben, resultatet af mange års joggingture. Hun tænkte så godt, når hun joggede. Brysterne var ikke ligefrem noget at skrive hjem om, især ikke efter to børn, men der fandtes jo pushup-bh'er i vore dage, og det hjalp da noget.

Mens hun tog bad, spekulerede hun på alt det, der havde ændret sig på Sandhamn, siden hun var barn og gik til svømning. I takt med

tilstrømningen af sommergæster var trafikken ud til øen vokset. Nu fandtes der mindre fly, der tilbød sommerturisterne en halv times rundtur over skærgården, og helikopterservice, der fløj sultne gæster til Sejlrestauranten. Konferencecentret, der lå i KSSS, det Kungliga Svenska Segel Sällskapet's tidligere klubhus, som var opført i 1897 i nationalromantisk stil, havde åbent året rundt. Herudover kunne man leje kajaker og retrocykler, så man kunne komme rundt på øen.

De rige og smukke samledes gerne ude på Sandhamn, når der blev afholdt regattaer og internationale kapsejladser. Så steg Guccifrekvensen med nogle hundrede procent, som Henrik ironisk plejede at sige, når det store kajanlæg foran klubhuset blev fyldt med elegante kvinder i dyrt tøj og midaldrende mænd, der bar såvel deres overvægt som deres fede tegnebøger med selvfølgelighed og pondus.

Nogle mukkede over den stigende trafik og mængden af turister på øen, men den fastboende befolkning, der var afhængig af arbejdspladser for at overleve, var for hovedpartens vedkommende positiv over for udviklingen.

Kontrasten mellem sommermånederne, med to-tre tusind feriegæster og hundrede tusind endagsbesøgende, og vinterens hundrede tyve fastboende kunne dog ikke være større.

Skønt Thomas havde tilbragt hver eneste sommer i sit liv i Stockholms skærgård, blev han slået af dens skønhed i den klare morgenluft.

Det var et uventet privilegium at kunne flyve i helikopter ud til Sandhamn, og udsigten fra det brede landingsvindue var mageløs. Øerne, der lå spredt rundt omkring i det glitrende vand, havde knivskarpe konturer, og det så ud, som om de flød på vandet.

De var fløjet over Nacka og ud mod Fågelbrolandet, og da de lagde Grinda bag sig og var kommet ud i den ydre skærgård, skiftede landskabet karakter. Den indre skærgårds frodighed med løvtræer og grønne, åbne enge blev erstattet af stenede øer og skær med lavtvoksende, vindblæste fyrretræer og golde klippeflader.

Da de befandt sig på højde med Runmarö, åbnede den karak-

teristiske Sandhamn-munding sig foran dem – en tæt samling af røde og gule huse ved indsejlingen til sundet mellem Sandhamn og Telegrafholmen.

Thomas blev aldrig træt af dette første syn af den lille bys velkendte silhuet langt herude i skærgården. Den var blevet anlagt som told- og lodsstation helt tilbage i slutningen af 1500-tallet og havde overlevet russiske plyndringstogter, isnende vintre, dampskibstrafikkens indtog og krigsårenes isolation. Det var stadig et levende bysamfund i den ydre skærgård.

Thomas kneb øjnene sammen bag solbrillerne og spejdede nedad.

Ved de tjærede anløbsbroer lå motor- og sejlbåde fortøjet, og bag dem skimtede man det gamle lodstårn, der ragede op fra øens højeste punkt. Hvide bøjer vuggede ude for enden af bådebroerne, mens de grønne og røde prikker viste vej for såvel rutetrafikken som lystsejlerne. Det var tidligt om morgenen, men farvandet var allerede fyldt med hvide sejl på vej ud i skærgården.

Kun et minuts tid efter var de inde over Sandhamn. Piloten rundede den statelige Toldbod fra 1700-tallet, og helikopterplatformen ved siden af kom hurtigt inden for synsvidde. Med en rolig drejning landede han forsigtigt helikopteren midt i den afmærkede firkant blot et par meter fra kajen.

»Jeg kan vente omkring en halv time, før jeg må af sted igen,« sagde piloten og kiggede spørgende på Thomas.

Thomas så på uret og tænkte efter.

»Jeg tror ikke, vi bliver færdige så hurtigt, så du kan vist lige så godt lette med det samme. Vi finder nok tilbage på en eller anden måde.«

Han vendte sig om mod de to teknikere, der havde løftet deres sorte tasker ned på platformen.

»Jamen så er vi gået. Vi skal hen til veststranden nord for Koberget, hvor kystvagten allerede venter på os. Motoriseret trafik er forbudt på øen, så vi må indstille os på en rask gåtur.«